

Suvestinė redakcija nuo 2021-04-20 iki 2023-01-02

Įsakymas paskelbtas: Žin. 2011, Nr. [48-2319](#), i. k. 1112330ISAK003D-345

Nauja redakcija nuo 2018-07-06:

Nr. [3D-449](#), 2018-07-04, paskelbta TAR 2018-07-05, i. k. 2018-11385

LIETUVOS RESPUBLIKOS ŽEMĖS ŪKIO MINISTRAS

ĮSAKYMAS

**DĖL MELIORACIJOS PROGRAMOS INVESTICIJŲ PROJEKTŲ FINANSAVIMO
TAISYKLIŲ PATVIRTINIMO**

2011 m. balandžio 18 d. Nr. 3D-345

Vilnius

Vadovaudamasis Lietuvos Respublikos melioracijos įstatymo 7 straipsnio 1 dalimi, Lietuvos Respublikos biudžeto sandaros įstatymo 5 straipsnio 1 dalimi, Valstybės lėšų, skirtų valstybės kapitalo investicijoms, planavimo, tikslinimo, naudojimo, apskaitos ir kontrolės taisyklėmis, patvirtintomis Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2001 m. balandžio 26 d. nutarimu Nr. 478 „Dėl Valstybės lėšų, skirtų valstybės kapitalo investicijoms, planavimo, tikslinimo, naudojimo, apskaitos ir kontrolės taisyklių patvirtinimo“, Melioracijos programa 2018–2020 m., patvirtinta Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2018 m. kovo 26 d. įsakymu Nr. 3D-183 „Dėl Melioracijos programos 2018–2020 m. patvirtinimo“,

t v i r t i n u Melioracijos programos investicijų projektų finansavimo taisykles (pridedama).

ŽEMĖS ŪKIO MINISTRAS

KAZYS STARKEVIČIUS

SUDERINTA

Lietuvos Respublikos finansų ministerijos 2010 m. lapkričio 3 d. raštu Nr. ((2.35-03)-5K-1023701)-6K-1009762

SUDERINTA

Lietuvos savivaldybių asociacijos 2010 m. lapkričio 26 d. raštu Nr. (18)-SD-967

PATVIRTINTA

Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro
2011 m. balandžio 18 d. įsakymu 3D-345
(Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2018 m.
liepos 4 d. įsakymo Nr. 3D-449 redakcija)

MELIORACIJOS PROGRAMOS INVESTICIJŲ PROJEKTŲ FINANSAVIMO TAISYKLĖS

I SKYRIUS BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Melioracijos programos investicijų projektų finansavimo taisyklės (toliau – Taisyklės) nustato valstybei nuosavybės teise priklausančių melioracijos statinių, esančių žemės savininkų ir kitų naudotojų žemėje, rekonstravimo darbų, atliekamų iš Žemės ūkio ministerijai skirtų valstybės biudžeto specialiųjų tikslinių dotacijų savivaldybių biudžetams, valstybės kapitalo investicijoms, finansavimo tvarką.

2. Šios Taisyklės parengtos vadovaujantis Lietuvos Respublikos melioracijos įstatymo 7 straipsnio 1 dalimi, Valstybės lėšų, skirtų valstybės kapitalo investicijoms, planavimo, tikslinimo, naudojimo, apskaitos ir kontrolės taisyklėmis, patvirtintomis Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2001 m. balandžio 26 d. nutarimu Nr. 478 „Dėl Valstybės lėšų, skirtų valstybės kapitalo investicijoms, planavimo, tikslinimo, naudojimo, apskaitos ir kontrolės taisyklių patvirtinimo“, Investicijų projektų rengimui taikomų reikalavimų aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos finansų ministro 2001 m. liepos 4 d. įsakymu Nr. 201 „Dėl Investicijų projektų rengimui taikomų reikalavimų aprašo patvirtinimo“ (toliau – Investicijų projektų rengimui taikomų reikalavimų aprašas), ir Melioracijos programos 2018–2020 m., patvirtintos Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2018 m. kovo 26 d. įsakymu Nr. 3D-183 „Dėl Melioracijos programos 2018–2020 m. patvirtinimo“ (toliau – Melioracijos programa), nuostatomis.

II SKYRIUS PAGRINDINĖS SĄVOKOS IR SUTRUMPINIMAI

3. Šiose Taisyklėse vartojami sutrumpinimai ir sąvokos:

3.1. **Agentūra** – Nacionalinė mokėjimo agentūra prie Žemės ūkio ministerijos.

3.2. **Ministerija** – Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerija.

3.3. **Žemės fondas** – valstybės įmonė Valstybės žemės fondas.

3.4. **Išlaidų apmokėjimo įrodymo dokumentai** – banko sąskaitos išrašai, kasos išlaidų orderiai, internetine bankininkyste besinaudojančių projektų vykdytojų pateikti išrašai, patvirtinti banko darbuotojo parašu, ar kiti dokumentai, kuriais įrodoma, kad pagal išlaidų pagrindimo dokumentus buvo atliktas mokėjimas.

3.5. **Išlaidų pagrindimo dokumentai** – rangovų, paslaugų teikėjų ar prekių tiekėjų pateiktos PVM sąskaitos faktūros, perdavimo–priėmimo aktai, kuriais pagrindžiamos patirtos išlaidos.

3.6. **Išlaidų pagrindimo ir apmokėjimo įrodymo dokumentų suvestinė** (toliau – Išlaidų pagrindimo suvestinė) – Melioracijos programos investicijų projekto vykdytojo užpildytas ir Agentūrai jos pačios nustatyta tvarka patvirtintos formos dokumentas, kuriame pateikiamas išlaidų pagrindimo ir apmokėjimo įrodymo dokumentų sąrašas ir kiti šioje formoje nurodyti dokumentai.

3.7. **Investicijų projektų atrankos komisija** (toliau – Komisija) – Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2011 m. rugpjūčio 4 d. įsakymu Nr. 3D-608 „Dėl Investicijų projektų atrankos komisijos sudarymo, jos darbo reglamento ir investicijų projektų atrankos kriterijų patvirtinimo“

sudaryta komisija, atliekanti žemės ūkio ministro valdymo srities investicijų projektų atranką, teikianti siūlymus dėl jų įtraukimo į Valstybės investicijų programą bei valstybės lėšų, skirtų valstybės kapitalo investicijoms, paskirstymo ir tikslinimo.

3.8. Melioracijos programos investicijų projektas (toliau – projektas) – visuma dokumentų, pagrindžiančių investavimo į valstybei nuosavybės teise priklausančių melioracijos sistemų, esančių žemės savininkų ir kitų naudotojų žemėje, rekonstravimą tikslus ir atitinkančių Melioracijos programos ir Investicijų projektų rengimui taikomų reikalavimų aprašo reikalavimus.

3.9. Melioracijos programos investicijų projekto vykdytojas (toliau – projekto vykdytojas) – savivaldybės administracija, atsakinga už Melioracijos programos investicijų projektui įgyvendinti skirtų lėšų panaudojimą pagal paskirtį, lėšų naudojimo teisėtumą, ekonomiškumą, efektyvumą, rezultatyvumą ir priimtus įsipareigojimus.

3.10. Melioracijos programos investicijų projekto vykdytojo vadovas (toliau – projekto vykdytojo vadovas) – savivaldybės administracijos direktorius arba Lietuvos Respublikos teisės aktų nustatyta tvarka jo įgaliotas asmuo, atsakingas už Melioracijos programos investicijų projektui įgyvendinti skirtų lėšų buhalterinės apskaitos organizavimą ir lėšų panaudojimą pagal paskirtį.

4. Kitos šiose Taisyklėse vartojamos sąvokos apibrėžtos Lietuvos Respublikos melioracijos įstatyme.

III SKYRIUS INSTITUCINĖ STRUKTŪRA

5. Ministerija yra asignavimų valdytoja. Ministerija atsako už valstybės biudžeto lėšų, skirtų valstybės kapitalo investicijoms, naudojimą projektams įgyvendinti Valstybės lėšų, skirtų valstybės kapitalo investicijoms, planavimo, tikslinimo, naudojimo, apskaitos ir kontrolės taisyklių nustatyta tvarka.

6. Agentūra atlieka šias funkcijas:

6.1. išmoka projekto vykdytojams lėšas, teikia Ministerijai informaciją, reikalingą įtraukti į apskaitą ir atsiskaityti už Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto asignavimus šiose Taisyklėse nustatyta tvarka arba pagal poreikį, siekiant užtikrinti efektyvų, veiksmingą ir tinkamą projektų įgyvendinimą ir priežiūrą;

6.2. dalyvauja rengiant su Taisyklių įgyvendinimu susijusius teisės aktus, rengia ir tvirtina Agentūros darbo tvarkos aprašus;

6.3. rengia ir tvirtina Išlaidų pagrindimo suvestinės formą;

6.4. savo nustatyta tvarka atlieka projekto vykdytojo, kuriam buvo skirtos investicijos, priežiūrą, priima ir registruoja pateiktas Išlaidų pagrindimo suvestines ir kitus dokumentus, tikrina projekto vykdytojo minėtuose dokumentuose pateiktos informacijos teisingumą ir nurodytų išlaidų tinkamumą finansuoti, atlieka projekto vykdytojo Išlaidų pagrindimo suvestinėse pateiktų duomenų ir dokumentų patikrinimus vietoje, užtikrina, kad patikrinimai būtų tinkamai dokumentuoti;

6.5. saugo su projektu susijusius dokumentus, užtikrina, kad šie dokumentai būtų prieinami institucijoms ir asmenims, turintiems teisę juos tikrinti;

6.6. prireikus, teikia Ministerijai pasiūlymus dėl Taisyklių tikslinimo, kad tinkamai ir efektyviai būtų panaudojamos valstybės biudžeto lėšos.

7. Žemės fondas atlieka melioracijos darbų ir melioracijos statinių valstybinę priežiūrą bei melioruotos žemės ir melioracijos statinių apskaitą.

IV SKYRIUS PAGRINDINIAI FINANSAVIMO PRINCIPAI

8. Projektai finansuojami pagal Žemės ūkio, maisto ūkio ir kaimo plėtros skatinimo programos priemonę „Valstybei nuosavybės teise priklausančių žemės savininkų ir kitų naudotojų

žemėje esančių melioracijos statinių rekonstravimo ir remonto darbai“ (specialiųjų tikslinių dotacijų savivaldybių biudžetams lėšos). Pagal šią priemonę finansuojama 100 proc. visų tinkamų finansuoti projekto išlaidų, patirtų einamaisiais biudžetiniais metais.

9. Projektai finansuojami vadovaujantis Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimu patvirtintu tam tikrų metų valstybės kapitalo investicijų paskirstymu pagal valstybės biudžeto asignavimų valdytojus ir investicijų projektus.

10. Naudos gavėjai – savivaldybės, kurios pagal Lietuvos Respublikos melioracijos įstatymo 7 straipsnio 3 dalį patikėjimo teise valdo ir naudoja valstybei nuosavybės teise priklausančius melioracijos statinius.

11. Tinkamos finansuoti projekto išlaidos (įskaitant PVM) :

11.1. melioracijos statinių rekonstravimo darbai;

11.2. melioracijos statinių tyrinėjimo ir projektavimo darbai;

11.3. melioracijos darbų techninė priežiūra;

11.4. melioracijos projektų ekspertizės išlaidos.

V SKYRIUS

INVESTICIJŲ PROJEKTŲ RENGIMAS, TEIKIMAS IR VERTINIMAS

12. Projektus rengia, tvirtina ir teikia Ministerijai savivaldybės Valstybės lėšų, skirtų valstybės kapitalo investicijoms, planavimo, tikslinimo, naudojimo, apskaitos ir kontrolės taisyklėse nustatyta tvarka. Naujiems investicijų projektams, siūlomiems įtraukti į tam tikrų metų Valstybės investicijų programą, pagrįsti turi būti taikomas sąnaudų ir naudos pagrindimo būdas.

13. Ministerijos struktūriniai padaliniai, atsakingi už melioracijos politikos formavimą ir Valstybės investicijų programos rengimą, įvertina savivaldybių pateiktus investicijų projektus, o esant trūkumų, per 5 darbo dienas nuo projekto gavimo dienos kreipiasi į savivaldybę dėl šių trūkumų ištaisymo. Savivaldybės investicijų projektus patikslina per 5 darbo dienas nuo pranešimo dėl nustatytų trūkumų gavimo iš Ministerijos dienos.

14. Projektai atrenkami ir siūlomi Finansų ministerijai įtraukti į Valstybės investicijų programą Valstybės lėšų, skirtų valstybės kapitalo investicijoms, planavimo, tikslinimo, naudojimo, apskaitos ir kontrolės taisyklėse nustatyta tvarka.

15. Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimu patvirtintas valstybės kapitalo investicijų paskirstymas pagal investicijų projektus, Komisijos posėdžio protokolais ir teigiamai įvertinti projektai perduodami Agentūrai.

VI SKYRIUS

MELIORACIJOS DARBŲ FINANSAVIMAS IR ATSKAITOMYBĖ UŽ LĖŠŲ PANAUDOJIMĄ

16. Gavusi Taisyklių 15 punkte nurodytus dokumentus, Agentūra savo nustatyta tvarka su projektų vykdytojais sudaro projektų finansavimo sutartis (toliau – Sutartis). Sutartyje apibrėžiamos Sutarties šalys, Sutarties dalykas, šalių įsipareigojimai, apmokėjimo tvarka, šalių atsakomybė ir ginčų sprendimo tvarka. Sutarties forma tvirtinama Agentūros nustatyta tvarka.

17. Agentūra užsako ir išmoka lėšas projektų vykdytojams vadovaudamasi Valstybės pagalbos žemės ūkiui, maisto ūkiui, žuvininkystei ir kaimo plėtrai ir kitų iš valstybės biudžeto lėšų finansuojamų priemonių bendrųjų administravimo taisyklių, patvirtintų Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2010 m. lapkričio 8 d. įsakymu Nr. 3D-979 „Dėl Valstybės pagalbos žemės ūkiui, maisto ūkiui, žuvininkystei ir kaimo plėtrai ir kitų iš valstybės biudžeto lėšų finansuojamų priemonių bendrųjų administravimo taisyklių patvirtinimo“ (toliau – Bendrosios taisyklės), nustatyta tvarka.

18. Agentūra, sudariusi Sutartį su projekto vykdytoju, Taisyklių 17 punkte nustatyta tvarka,

atsižvelgdama į tam tikrų metų biudžeto sąmatoje projektui įgyvendinti numatytų lėšų paskirstymą ketvirčiais, avansu užsako ir išmoka iki 60 proc. Sutartyje numatytos sumos (einamaisiais metais skirtų lėšų projektui įgyvendinti). Įgyvendinęs projektą, projekto vykdytojas iki Taisyklių 20.3 papunktyje nustatyto termino Agentūrai pateikia tarpinę Išlaidų pagrindimo suvestinę, deklaruodamas išlaidų pagrindimo dokumentų ir apmokėjimo įrodymo dokumentų sąrašą už visą išmokėtą avansą bei išlaidų pagrindimo dokumentų sąrašą likusiai projekto finansavimo sumai už faktiškai atliktus darbus. Likusią Sutartyje numatytą lėšų sumą Agentūra perveda projekto vykdytojui pagal išlaidų pagrindimo dokumentus.

19. Projekto įgyvendinimo metu, nekeičiant Sutarties, galimas perskirstymas tarp Sutartyje numatytų atlikti darbų kiekių ir tinkamų finansuoti išlaidų, nedidinant bendros lėšų sumos, skirtos projektui įgyvendinti einamaisiais metais. Išlaidos, nenumatytos Sutartyje arba viršijančios nustatytą projekto vertę, nefinansuojamos.

20. Projekto vykdytojas privalo teisės aktų nustatyta tvarka:

20.1. tvarkyti atskirą gautų lėšų panaudojimo finansinę apskaitą;

20.2. naudoti lėšas pagal paskirtį, lėšų panaudojimą pagrįsti dokumentais, turinčiais juridinę galią bei patvirtinančiais faktines išlaidas, ir juos pagal poreikį pateikti Agentūrai;

20.3. Sutartyje numatytam projekto vykdymo terminui pasibaigus, bet ne vėliau kaip iki gruodžio 4 d., Agentūrai pateikti tarpinę Išlaidų pagrindimo suvestinę;

Papunkčio pakeitimai:

Nr. [3D-172](#), 2020-03-13, paskelbta TAR 2020-03-13, i. k. 2020-05426

Nr. [3D-251](#), 2021-04-19, paskelbta TAR 2021-04-19, i. k. 2021-08047

20.4. gavęs likusią lėšų sumą, per 5 darbo dienas atsiskaityti su rangovu, paslaugų teikėju arba prekių tiekėju ir per 10 darbo dienų Agentūrai pateikti galutinę Išlaidų pagrindimo suvestinę atsiskaitant už visą projektą bei įvykdytų prekių, paslaugų ar darbų, susijusių su projekto įgyvendinimu, pirkimų medžiagą (apklausų pažymas, pirkimo komisijos protokolus, laimėjusiais pripažintus pasiūlymus, sudarytas sutartis ir kt.). Teikiamos viešųjų pirkimo dokumentų kopijos, susegtos į atskirą bylą ir patvirtintos projekto vykdytojo vadovo;

20.5. Ministerijai teikti informaciją Informacijos apie valstybės kapitalo investicijų panaudojimą pateikimo tvarkos apraše, patvirtintame Lietuvos Respublikos finansų ministro 2009 m. vasario 13 d. įsakymu Nr. 1K-037 „Dėl Informacijos apie valstybės kapitalo investicijų panaudojimą pateikimo tvarkos aprašo patvirtinimo“ nustatyta tvarka ir terminais;

20.6. Agentūrai arba Ministerijai pareikalavus, teikti kitą informaciją, reikalingą užtikrinti projekto vykdymo ir paskirtų asignavimų naudojimo teisėtumą;

20.7. nepanaudotų lėšų likutį grąžinti Agentūrai iki Išlaidų pagrindimo suvestinės pateikimo arba per Agentūros nustatytą terminą;

20.8. per Agentūros nustatytą terminą grąžinti lėšas, panaudotas ne pagal Sutartį / Taisykles, nurodytą paskirtį arba panaudotas nesilaikant Sutarties / Taisyklių sąlygų;

20.9. darbus ir paslaugas, kurių reikia projektui įgyvendinti (finansuojamus pagal Taisyklių 11 punktą), pirkti vadovaujantis Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų įstatymu, neviršijant vidutinių rinkos kainų;

20.10. paskirti savivaldybės atsakingą specialistą arba pirkti paslaugą melioracijos statinių rekonstravimo techninių projektų įgyvendinimo darbų techninei priežiūrai atlikti;

20.11. sudaryti sąlygas atsakingiems asmenims atlikti veiksmus, nurodytus Taisyklių 22, 29 ir 30 punktuose;

20.12. suteikti galimybę Žemės fondo atstovams stebėti ir tikrinti melioracijos statinių rekonstravimo techninių projektų darbus ir su jais susijusius dokumentus;

20.13. melioracijos statinių rekonstravimo techninių projektų darbų priėmimą organizuoti vadovaujantis Melioracijos techninio reglamento MTR 1.11.01:2006 „Melioracijos statinių pripažinimo tinkamais naudoti tvarka“, patvirtinta Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2006 m. sausio 31 d. įsakymu Nr. 3D-35 „Dėl melioracijos techninio reglamento MTR 1.11.01:2006

„Melioracijos statinių pripažinimo tinkamais naudoti tvarka“ patvirtinimo“;

20.14. padidinti rekonstruotų melioracijos statinių vertę ir pateikti Žemės fondui tai įrodančius dokumentus;

20.15. vykdyti projektą ir Sutarties sąlygas nepažeidžiant Lietuvos Respublikos teisės aktuose nustatytų reikalavimų.

20.16. užtikrinti, kad pagal šias Taisykles finansuojamos projekto išlaidos nebuvo, nėra ir nebus finansuojamos iš kitų finansavimo šaltinių (ES fondų ar kitų viešųjų lėšų).

21. Agentūra teikia Ministerijai Bendrųjų taisyklių XV skyriuje nustatytas ataskaitas.

22. Agentūra savo nustatyta tvarka atlieka 100 proc. galutinių Išlaidų pagrindimo suvestinių patikrinimą vietoje, t. y. patikrina, ar Išlaidų pagrindimo suvestinėse nurodytos išlaidos yra pagrįstos išlaidų pagrindimo ir išlaidų apmokėjimo įrodymo dokumentais bei atliktų darbų aktais, ar darbai ir paslaugos, kurių reikia projektui įgyvendinti, pirkti vadovaujantis Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų įstatymu.

23. Jeigu vertinant Išlaidų pagrindimo suvestines ar viešųjų pirkimų dokumentus kyla neaiškumų arba jiems tinkamai įvertinti trūksta informacijos, Agentūra siunčia projekto vykdytojui paklausimą, kuriame prašoma per Agentūros nustatytą, bet ne ilgesnį kaip 10 darbo dienų, terminą nuo paklausimo gavimo dienos pateikti trūkstamą informaciją ir (arba) dokumentus. Jei per Agentūros nustatytą laiką nepateikiama prašomų dokumentų ir (arba) informacijos, dokumentai vertinami pagal turimus duomenis.

VII SKYRIUS VIEŠINIMAS

24. Siekdama viešo ir skaidraus lėšų panaudojimo, Agentūra skelbia informaciją apie projektus Bendrųjų taisyklių XII skyriuje nustatyta tvarka.

VIII SKYRIUS LĖŠŲ PANAUDOJIMO KONTROLĖ IR ATSAKOMYBĖ

25. Už skirtų lėšų panaudojimą pagal tikslinę paskirtį, lėšų naudojimo teisėtumą, ekonomiškumą, efektyvumą, rezultatyvumą ir prisiimtus įsipareigojimus atsako projekto vykdytojas įstatymų nustatyta tvarka.

26. Už projekte ir kituose dokumentuose pateiktų duomenų teisingumą atsako juos pateikęs projekto vykdytojas.

27. Už skirtų lėšų buhalterinės apskaitos organizavimą ir lėšų panaudojimą pagal paskirtį atsako projekto vykdytojo vadovas.

28. Teisės aktų nustatyta tvarka sumažinus projekto finansavimą, projekto vykdytojas privalo užtikrinti, kad būtų pasiekti projekte numatyti pagrindiniai tikslai ir įvykdyti prisiimti įsipareigojimai, atitinkamai pagal sumažintą finansavimą.

29. Prireikus, Agentūra savo nustatyta tvarka gali atlikti užsakomąją patikrą vietoje. Projekto vykdytojas privalo leisti Agentūros darbuotojams atlikti patikras.

30. Sutartyje numatytų darbų patikrą vietoje gali atlikti ir Ministerijos atsakingi darbuotojai.

31. Už informacijos teikimą projektų vykdytojams projektų rengimo klausimais, investicijų projektų priėmimą, vertinimą ir reikiamos informacijos apie projektą teikimą Finansų ministerijai yra atsakinga Ministerija.

32. Už Sutarčių sudarymą, lėšų išmokėjimą projektų vykdytojams, lėšų apskaitą, lėšų panaudojimo kontrolę pagal šias Taisykles, informacijos apie projekto įgyvendinimą teikimą Ministerijai atsako Agentūra.

IX SKYRIUS

SANKCIJŲ TAIKYMAS

33. Agentūra turi teisę sumažinti finansavimo lėšas, nutraukti Sutartį ir (arba) reikalauti grąžinti suteiktų lėšų avansą ar visas lėšas, jeigu projekto vykdytojas nevykdo Sutartyje ir šiose Taisyklėse numatytų įsipareigojimų:

33.1. Agentūra nedelsdama informuoja projekto vykdytoją bei Ministeriją apie Sutarties ir Taisyklių pažeidimą, sustabdo mokėjimą. Ministerija priima sprendimą dėl finansavimo lėšų neskyrimo, nutraukimo arba sumažinimo ir apie tai informuoja Agentūrą, kuri apie priimtą sprendimą informuoja projekto vykdytoją.

33.2. Projekto vykdytojas, gavęs Agentūros pranešimą dėl finansavimo lėšų sumažinimo, Sutarties nutraukimo ir (arba) finansavimo lėšų ar finansavimo lėšų avanso grąžinimo, privalo per pranešime nustatytą terminą įvykdyti reikalavimus ir apie įvykdymą raštu informuoti Agentūrą.

33.3. Projekto vykdytojas turi teisę atsisakyti Sutarties ir finansavimo lėšų, jeigu jis dar negavo finansavimo lėšų ar jų dalies, arba inicijuoti Sutarties nutraukimą šalių susitarimu, jei grąžinamos visos sumokėtos lėšos.

34. Grąžintinų lėšų administravimas vykdomas Bendrųjų taisyklių nustatyta tvarka.

35. Sankcijų dydžiai už viešųjų pirkimų tvarkos pažeidimus nustatyti Taisyklių priede.

36. Jeigu nustatomas daugiau nei vienas Taisyklių priede nurodytas pirkimų vykdymo tvarkos pažeidimas, taikoma didžiausia iš galimų taikyti sankcija ir sankcijos dydis skaičiuojamas nuo paramos sumos konkrečiai investicijai. Jeigu pirkimas buvo skaidytas į dalis, dėl kurių buvo sudaromos atskiros sutartys, ir pažeidimas susijęs tik su konkrečia pirkimo objekto dalimi, sankcija taikoma tik dėl tos konkrečios dalies.

37. Jeigu nustatomas pažeidimas, nurodytas Taisyklių priede, yra tik formalus pobūdžio (neturi jokio faktinio ar galimo finansinio poveikio), sankcijos netaikomos.

Skyriaus pakeitimai:

TAR pastaba. Taikoma ir projekto vykdytojams, pradėjusiems vykdyti projektus iki 2021 m. balandžio 19 d. įsakymo Nr. 3D-251 įsigaliojimo (2021-04-20)

Nr. [3D-251](#), 2021-04-19, paskelbta TAR 2021-04-19, i. k. 2021-08047

X SKYRIUS SKUNDŲ NAGRINĖJIMAS

38. Skundams nagrinėti Agentūra gali sudaryti specialią komisiją ir patvirtinti jos darbo reglamentą.

39. Jeigu projekto vykdytojas nesutinka su Agentūros priimtais sprendimais, taip pat jeigu Agentūra vilkina atlikti jos kompetencijai priskirtus veiksmus, jis turi teisę apskųsti šiuos sprendimus ir veiksmus Lietuvos Respublikos viešojo administravimo įstatymo nustatyta tvarka Agentūrai arba Žemės ūkio ministerijai, arba kitų įstatymų, reglamentuojančių ginčų, kylančių iš administracinių teisinių santykių, nagrinėjimą, nustatyta tvarka išankstinio ginčų nagrinėjimo ne teismo tvarka institucijai arba administraciniam teismui.

Jeigu projekto vykdytojas nesutinka su Ministerijos priimtais sprendimais, taip pat jeigu Ministerija vilkina atlikti jos kompetencijai priskirtus veiksmus, jis turi teisę apskųsti šiuos sprendimus ir veiksmus Lietuvos Respublikos viešojo administravimo įstatymo nustatyta tvarka Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministrui, Lietuvos Respublikos ikiteisminio administracinių ginčų nagrinėjimo tvarkos įstatymo nustatyta tvarka Lietuvos administracinių ginčų komisijai arba Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatymo nustatyta tvarka apygardos administraciniam teismui.

Skyriaus pakeitimai:

Nr. [3D-251](#), 2021-04-19, paskelbta TAR 2021-04-19, i. k. 2021-08047

SANKCIJŲ DYDŽIAI UŽ VIEŠŲJŲ PIRKIMŲ TVARKOS PAŽEIDIMUS

1. Kreipimosi į tiekėjus, skelbimo apie pirkimą ir pirkimo objekto apibūdinimo pažeidimai:

Nr.	Pažeidimas	Pažeidimo turinys	Rekomenduojamas sankcijos dydis
1	2	3	4
1.1.	Skelbimo apie pirkimą nepaskelbimas	Pirkimas pradėtas nesilaikant Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų įstatyme ar jo pagrindu priimamuose poįstatyminiuose teisės aktuose (toliau – Viešųjų pirkimų įstatymas) numatytų skelbimo apie pirkimą reikalavimų, įskaitant skaidrumo principo pažeidimus (pvz., sudaromos sąlygos laimėti pirkimą konkrečiam tiekėjui, susijusiam asmeniui), išskyrus 1.2 papunktyje nurodytus atvejus.	100 proc. dydžio sankcija.
1.2.	Kreipimosi į tiekėjus reikalavimų nesilaikymas / interesų konfliktas	Apklausiami tiekėjai, kurių vykdoma veikla nesusijusi su pirkimo objektu, pirkimas įvykdytas nesilaikant kreipimosi į tiekėjus procedūrų, įskaitant skaidrumo ir lygiateisiškumo principų pažeidimus, sudaromos sąlygos laimėti pirkimą konkrečiam, susijusiam asmeniui (pvz.: sudaroma sutartis su giminystės ryšiais susijusiu asmeniu ir šie ryšiai patvirtinami atsakingų institucijų, sudaroma sutartis su įmone, kurios turimų akcijų kiekis leidžia daryti įtaką pareiškėjui, paramos gavėjui, įmonės priimamiems sprendimams, apklausiami skirtingų įmonių, kuriose dirba tie patys asmenys arba kurios yra įsteigtos to paties asmens, atstovai, nesiengiama vienodai su visais tiekėjais, nepateikiama visa būtina informacija). <i>Pastaba. Sankcija netaikoma, jei yra gauti ne mažiau kaip trys pasiūlymai, atitinkantys visus reikalavimus, ir sutartis sudaroma su nesusijusiu tiekėju, pateikusiu visus reikalavimus atitinkantį pasiūlymą.</i>	100 proc. dydžio sankcija.

1.3.	Papildomi darbai, paslaugos ar prekės perkami nevykdant Viešųjų pirkimų įstatymo / Aprašo / Supaprastintųjų pirkimų taisyklių nustatytų pirkimo procedūrų	Pagrindinė pirkimo sutartis sudaryta laikantis Viešųjų pirkimų įstatymo / Aprašo / Supaprastintųjų pirkimų taisyklių, tačiau vėliau sudaryta viena ar daugiau papildomų sutarčių / susitarimų (nepriklausomai nuo to, ar tai buvo įforminta raštu) nesilaikant Viešųjų pirkimų įstatymo / Aprašo / Supaprastintųjų pirkimų taisyklių nuostatų, reguliuojančių papildomų darbų, paslaugų ar prekių pirkimų vykdymą ir jeigu bendra sutarčių, sudarytų dėl papildomų darbų arba paslaugų, vertė viršija 50 proc. pradinės pirkimo sutarties vertės;	100 proc. dydžio sankcija. Jeigu bendra sutarčių, sudarytų dėl papildomų darbų, paslaugų ar prekių, vertė neviršija 50 proc. pradinės pirkimo sutarties vertės, taikoma 25 proc. dydžio sankcija.
1.4.	Galimai neteisėtai suskaidomos prekių, paslaugų ar darbų viešojo pirkimo sutartys	Galimai neteisėtai suskaidomas planuojamas pirkimas siekiant išvengti tinkamo pirkimo būdo parinkimo pagal Viešųjų pirkimų įstatymą / Aprašą / Supaprastintųjų pirkimų taisykles. Perkamos panašios prekės / paslaugos / darbai, tačiau siekiant išvengti griežtesnio ar tarptautinio pirkimo ribos atliekami keli pirkimai taikant supaprastintą tvarką.	100 proc. dydžio sankcija.
1.5.	Nesilaikoma pasiūlymų priėmimo terminų ar paraiškų dalyvauti pirkimo procedūroje priėmimo terminų	Nustatomi trumpesni pasiūlymų / paraiškų dalyvauti pirkimo procedūroje priėmimo terminai, nei reikalaujama Viešųjų pirkimų įstatyme / Apraše / Supaprastintųjų pirkimų taisyklėse.	25 proc. dydžio sankcija, jeigu terminas sutrumpinamas 50–100 proc. 10 proc. dydžio sankcija, jeigu laikotarpis sutrumpinamas mažiau nei 50, bet daugiau nei 30 proc. 5 proc. dydžio sankcija, jeigu laikotarpis sutrumpinamas 30–1 proc.
1.6.	Nepaskelbiama apie pasiūlymų pateikimo / paraiškų dalyvauti pirkimo procedūroje pateikimo termino pratęsimą	Pasiūlymų pateikimo terminai (arba paraiškų dalyvauti pirkimo procedūroje pateikimo terminai) buvo pratęsti ir apie tai nepaskelbta pagal atitinkamas taisykles.	10 proc. dydžio sankcija.

1.7.	Pirkimo dokumentuose nurodyti ne visi kvalifikaciniai reikalavimai ir (ar) pirkimo sutarties pasirašymo sąlygos arba jie netiksliai apibrėžti	Pirkimo procedūra įvykdyta laikantis paskelbimo reikalavimų, nurodytų Viešųjų pirkimų įstatyme / Apraše / Supaprastintųjų pirkimų taisyklėse, bet pirkimo dokumentuose nurodyti ne visi privalomi kvalifikaciniai reikalavimai / pašalinimo pagrindai ir (ar) pirkimo sutarties pasirašymo sąlygos arba jie netiksliai apibrėžti, arba pirkimo procedūros metu pritaikyti kvalifikaciniai reikalavimai / pašalinimo pagrindai ir (arba) pirkimo sutarties pasirašymo sąlygos, neatitinkantys tų, kuriuos perkančioji organizacija nurodė pirkimo dokumentuose.	25 proc. dydžio sankcija. 5 proc. dydžio sankcija, jei pakeistos ne esminės (esminės – kaina, objektas, terminai, apmokėjimo tvarka) sutarties pasirašymo sąlygos.
1.8.	Neteisėtų kvalifikacinių ir (arba) pirkimo sutarties pasirašymo kriterijų taikymas vykdant pirkimo procedūrą	Pirkimas buvo įvykdytas taikant neteisėtus kriterijus (t. y. tiekėjai negali dalyvauti pirkimo procedūrose dėl neteisėtų apribojimų, nustatytų pirkimo dokumentuose (pvz., neproporcingas pirkimo objektui kvalifikacinis reikalavimas ir t. t.)) arba šių kriterijų nustatymas buvo klaidingas ir (ar) diskriminuojantis.	25 proc. dydžio sankcija.
1.9.	Diskriminacinė techninė specifikacija	Nustatomi per daug specifiniai techniniai standartai ar reikalavimai, todėl neužtikrinamos vienodos sąlygos visiems pirkimo dalyviams arba sukuriama nepateisinama kliūtis, trukdančios konkurencijai.	25 proc. dydžio sankcija. 5 proc. dydžio sankcija, jeigu gautas daugiau nei 1 pasiūlymas.
1.10.	Nepakankamai apibrėžtas pirkimo objektas	Skelbime arba pirkimo sąlygose pateiktas perkamo objekto aprašymas yra nepakankamai tikslus, kad tiekėjai galėtų nustatyti perkamą objektą ar perkančioji organizacija galėtų sudaryti pirkimo sutartį.	10 proc. dydžio sankcija.

2. Tiekėjų kvalifikacijos / pasiūlymų vertinimo pažeidimai

Nr.	Pažeidimas	Pažeidimo turinys	Rekomenduojamas sankcijos dydis
2.1.	Neleistinos derybos pirkimo procedūros metu	Pirkimas buvo vykdomas atviros arba ribotos procedūros būdu, bet perkančioji organizacija derėjosi su dalyviais, išskyrus atvejus, kai	5 proc. dydžio sankcija.

		diskusijos vyko išskirtinai dėl pateiktų pasiūlymų paaškinimo arba patikslinimo, arba perkančiosios organizacijos įpareigojimų paaškinimo.	
2.2.	Netinkamas tiekėjų kvalifikacijos vertinimas	Kvalifikacijos vertinimo kriterijai buvo pakeisti jau po vokų atplėšimo procedūros, siekiant palengvinti reikalavimus tiekėjams, kad jų kvalifikacija būtų pripažinta tinkama, arba siekiant pašalinti tam tikrus tiekėjus. Taip pat, kai tiekėjų kvalifikacija vertinama aplaidžiai, neskaidriai ir pirkimo laimėtoju paskelbiamas kvalifikacinių reikalavimų neatitinkantis tiekėjas (t. y. nepakankamai patikrinta tiekėjo kvalifikacija).	25 proc. dydžio sankcija. 10 proc. dydžio sankcija, jei nustatoma bent viena iš žemiau paminėtų lengvinančių aplinkybių, arba 5 proc. dydžio sankcija, jei nustatomos ne mažiau kaip 2 iš žemiau paminėtų lengvinančių aplinkybių: • jei pasiūlymus dalyvauti pirkimo procedūroje pateikė daugiau nei vienas tiekėjas; • jei vykusioje pirkimo procedūroje pirkimo laimėtoju nebūtų nustatytas kitas tiekėjas; • jei buvo įgyvendintas racionalaus lėšų panaudojimo principas.
2.3.	Netinkamas tiekėjų pasiūlymų vertinimas	Vykdamas pirkimo procedūras bei vertinant tiekėjo (-ų) pasiūlymus nesilaikyta Viešųjų pirkimų įstatymo / Aprašo / Supaprastintųjų pirkimų taisyklių nustatytų procedūrų / reikalavimų (pvz., pirkimo dokumentų reikalavimų neatitinkantis pasiūlymas pripažintas atitinkančiu pirkimo dokumentų reikalavimus, prašyta pateikti papildomus dokumentus, dėl kurių pirkimo dokumentų reikalavimų neatitinkantis pasiūlymas tampa juos	25 proc. dydžio sankcija. 10 proc. dydžio sankcija, kai nustatomos ne mažiau kaip 2 iš žemiau paminėtų lengvinančių aplinkybių, arba 5 proc. dydžio sankcija, jei nustatomos ne mažiau kaip 3 iš žemiau paminėtų lengvinančių aplinkybių: • jei pasiūlymas turėjo

		atitinkančiu, perkančioji organizacija taiko lengvatines sąlygas vienam iš kandidatų, skirtingai traktuoja vienodas situacijas vieno iš tiekėjų naudai, taisoma pasiūlyme pateikta informacija, pakeičiamas pasiūlymas, taikant ekonominio naudingumo kriterijų neatmetamas pasiūlymas, kuriame su techniniais duomenimis pateikiama kaina, nesilaikyta derybų tvarkos ir pan.).	būti atmestas tik dėl pasiūlymo formos užpildymo trūkumų; • jei pasiūlymus dalyvauti pirkimo procedūroje pateikė daugiau nei vienas tiekėjas; • jei tiekėjo pasiūlymas turėjo būti atmestas, bet tiekėjas atitiko kvalifikacijos reikalavimus; • jei vykusioje pirkimo procedūroje pirkimo laimėtoju nebūtų nustatytas kitas tiekėjas; • jei buvo įgyvendintas racionalaus lėšų panaudojimo principas.
2.4.	Netinkamas tiekėjų kainų vertinimas	Vertinant tiekėjo (-ų) nustatytą kainą (-as) nesilaikyta Viešųjų pirkimų įstatymo / Aprašo / Supaprastintųjų pirkimų taisyklių nustatytų procedūrų / reikalavimų (pvz., neprašyta pagrįsti neįprastai mažos kainos, laimėtoju pripažintas tiekėjas, kurio kaina yra nepagrįsta ir padidinta ir pan.).	25 proc. dydžio sankcija.
2.5.	Informavimo apie pirkimo procedūros rezultatus trūkumai ir (ar) atidėjimo termino nesilaikymas	Pirkimas įvykdytas laikantis teisės aktų nuostatų, tačiau tiekėjas (-ai) neinformuotas (-i) apie pirkimo procedūros rezultatus, sudarytą sutartį, netaikytas atidėjimo terminas, Viešųjų pirkimų tarnyba neinformuota apie sutarties sudarymą ir pan.	5 proc. dydžio sankcija.

2.6.	Nesilaikyta tiekėjų pretenzijų nagrinėjimo procedūrų	Nesilaikyta Viešųjų pirkimų įstatymo / Aprašo / Supaprastintųjų pirkimų taisyklių nustatytų procedūrų nagrinėjant pretenzijas (pvz., neišnagrinėta laiku, tiekėjai neinformuoti apie pretenzijos išnagrinėjimą, nepratęstos pirkimo procedūros datos ir pan.).	5 proc. dydžio sankcija.
2.7.	Interesų konfliktas	Kai kompetentinga teisminė arba administracinė institucija nustato interesų konfliktą, susijusį su pareiškėju, paramos lėšų gavėju arba perkančiąja organizacija, arba kai perkama iš susijusių įmonių, kai pasiūlymą pateikusios įmonės vadovas ar kitas atsakingas už pirkimą asmuo yra suinteresuotas neteisėtai pasipelnyti, todėl pasiūlo padidintą kainą ir pan.	100 proc. dydžio sankcija.
2.8.	Pasirašyta viešojo pirkimo sutartis neatitinka pirkimo dokumentų / tiekėjo pasiūlymo	Į pasirašytą viešojo pirkimo sutartį perkeltos ne visos pirkimo dokumentų sutartinės nuostatos ir (ar) tiekėjo pasiūlymo duomenys ir (arba) pakeisti pirkimo sąlygose / tiekėjo pasiūlyme pateikti duomenys ir nepateiktas susitarimas dėl viešojo pirkimo sutarties sąlygų atitaisymo. Sankcija taikoma tiek rašytiniams sutarties pakeitimams, tiek <i>de facto</i> atliktiems sutarties pakeitimams. Jeigu pažeidimas susijęs tik su konkrečia pirkimo objekto dalimi, sankcija taikoma tik tai pirkimo objekto daliai. <i>Pastaba. Sankcija netaikoma, jei buvo sumažinta perkamo objekto apimtis, proporcingai sumažinant sutarties vertę, nors tokios galimybės nebuvo numatyta sutartyje, arba kai</i>	25 proc. dydžio sankcija.

		pakeitimu pabloginama laimėjusio tiekėjo padėtis kitų tiekėjų atžvilgiu. Sankcija taip pat netaikoma, jeigu pirkimo sutartis buvo pasirašyta su tiekėju, kurio neatitinkantis pirkimo dokumentų reikalavimų pasiūlymas buvo pripažintas laimėtoju ir už tai taikoma sankcija pagal šio Metodikos priedo lentelės 2.3 punktą.	
--	--	---	--

3. Sutarties vykdymo pažeidimai:

Nr.	Pažeidimas	Pažeidimo turinys	Rekomenduojamas sankcijos dydis
3.1.	Pasirašyta viešojo pirkimo sutartis pakeista nesilaikant nustatytų reikalavimų	Nesilaikyta Viešųjų pirkimų įstatyme bei Viešųjų pirkimų tarnybos direktoriaus įsakymuose ir (ar) viešojo pirkimo sutartyje nustatytų būtinų sąlygų keičiant viešųjų pirkimų sutartį / negautas Viešųjų pirkimų tarnybos sutikimas keisti sutartį. Tais atvejais, kai Viešųjų pirkimų tarnybos sutikimo nereikalaujama, po sutarties pasirašymo pakeistos esminės sutarties sąlygos: kaina, prekių / paslaugų / darbų pobūdis, užbaigimo terminas, mokėjimo sąlygos ir naudojamos medžiagos. <i>Pastaba. Sankcija taikoma tiek rašytiniams sutarties pakeitimams, tiek de facto atliktiems sutarties pakeitimams. Jeigu pirkimas buvo skaidytas į dalis, dėl kurių buvo sudaromos atskiros sutartys, ir pažeidimas susijęs tik su konkrečia pirkimo objekto dalimi, sankcija taikoma tik dėl tos konkrečios dalies.</i> <i>Jeigu sutarties pakeitimu yra pabloginama tiekėjo padėtis, sankcijos netaikomos.</i>	Jei buvo pakeistos esminės pirkimo sutarties sąlygos, taikoma 25 proc. dydžio sankcija. Jeigu sutarties vertė pakeista ne daugiau kaip 10 proc., taikomos sankcijos dydis lygus du kartus už pažeidimo vertę didesnei sumai. Jeigu sutarties įvykdymo terminas pratęsiamas ne daugiau kaip 10 kalendorinių dienų perkant prekes ir paslaugas, o perkant darbus – ne daugiau kaip 30 kalendorinių dienų, taikomos sankcijos dydis apskaičiuojamas sutarties vertę dalijant iš sutarčiai įvykdyti skirtų kalendorinių dienų skaičiaus, o gautą dalmenį padauginant iš dienų, kuriomis pakeistas sutarties įvykdymo terminas, skaičiaus. Šiuo būdu apskaičiuojama sankcija negali viršyti 25

			proc. sutarties vertės.
3.2.	Viešojo pirkimo sutartyje apibrėžto perkamo objekto apimties sumažinimas	Pirkimas įvykdytas laikantis Viešųjų pirkimų įstatymo / Aprašo / Supaprastintųjų pirkimo taisyklių, tačiau vėliau buvo sumažinta perkamo objekto apimtis, proporcingai nesumažinus sutarties vertės. (Sankcija taikoma ir tais atvejais, kai sutaupyta suma skiriama kitoms projekto tikslus atitinkančioms investicijoms atlikti). <i>Pastaba. Sankcija netaikoma, jei buvo sumažinta perkamo objekto apimtis, proporcingai sumažinant sutarties vertę, nors tokios galimybės nebuvo numatyta sutartyje.</i>	Nekompensuojama 100 proc. perkamo objekto dalies, kurios buvo atsisakyta, vertės, taip pat taikoma 25 proc. dydžio sankcija, jei atsisakytos objekto dalies vertė sudaro daugiau kaip 25 proc. visos pirkimo objekto vertės.

Papildyta priedu:

Nr. [3D-251](#), 2021-04-19, paskelbta TAR 2021-04-19, i. k. 2021-08047

1 priedas. Neteko galios nuo 2012-07-01

Priedo naikinimas:

Nr. [3D-517](#), 2012-06-26, Žin. 2012, Nr. 74-3845 (2012-06-29), i. k. 1122330ISAK003D-517

2 priedas. Neteko galios nuo 2012-07-01

Priedo naikinimas:

Nr. [3D-517](#), 2012-06-26, Žin. 2012, Nr. 74-3845 (2012-06-29), i. k. 1122330ISAK003D-517

Pakeitimai:

1.

Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerija, Įsakymas

Nr. [3D-132](#), 2012-03-02, Žin., 2012, Nr. 29-1354 (2012-03-08), i. k. 1122330ISAK003D-132

Dėl žemės ūkio ministro 2011 m. balandžio 18 d. įsakymo Nr. 3D-345 "Dėl Melioracijos programos investicijų projektų finansavimo taisyklių patvirtinimo" pakeitimo

2.

Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerija, Įsakymas

Nr. [3D-517](#), 2012-06-26, Žin., 2012, Nr. 74-3845 (2012-06-29), i. k. 1122330ISAK003D-517

Dėl žemės ūkio ministro 2011 m. balandžio 18 d. įsakymo Nr. 3D-345 "Dėl Melioracijos programos investicijų projektų finansavimo taisyklių patvirtinimo" pakeitimo

3.

Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerija, Įsakymas

Nr. [3D-449](#), 2018-07-04, paskelbta TAR 2018-07-05, i. k. 2018-11385

Dėl žemės ūkio ministro 2011 m. balandžio 18 d. įsakymo Nr. 3D-345 „Dėl Melioracijos programos investicijų projektų finansavimo taisyklių patvirtinimo“ pakeitimo

4.

Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerija, Įsakymas

Nr. [3D-172](#), 2020-03-13, paskelbta TAR 2020-03-13, i. k. 2020-05426

Dėl žemės ūkio ministro 2011 m. balandžio 18 d. įsakymo Nr. 3D-345 „Dėl Melioracijos programos investicijų projektų finansavimo taisyklių patvirtinimo“ pakeitimo

5.

Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerija, Įsakymas

Nr. [3D-251](#), 2021-04-19, paskelbta TAR 2021-04-19, i. k. 2021-08047

Dėl žemės ūkio ministro 2011 m. balandžio 18 d. įsakymo Nr. 3D-345 „Dėl Melioracijos programos investicijų projektų finansavimo taisyklių patvirtinimo“ pakeitimo